

Protocol informatieplicht ouders, gescheiden ouders en pleegouders

Stichting Katholiek Onderwijs Zeewolde
Stichting Interconfessioneel Basisonderwijs Zeewolde

-Juni 2022 definitief-

Protocol informatieplicht van scholen naar ouders, gescheiden ouders en pleegouders

Uit artikel 11 en 13 van de Wet op het Primair Onderwijs vloeit de verplichting voort dat het bevoegd gezag ouders rapporteert en informeert over het functioneren van hun kinderen op school. Ouders hebben tevens recht om het leerlingendossier van hun kind in te zien.

In de omstandigheid dat de gezinssituatie uit beide ouders bestaat zal de communicatie tussen school en ouders eenduidig zijn en nauwelijks tot problemen leiden. Dit kan anders zijn indien de ouders gescheiden zijn. Ouders die gescheiden zijn hebben in principe beide recht op dezelfde informatie. Het komt uiteraard voor dat maar één van de ouders van het kind belast is met het ouderlijk gezag en de andere ouder niet. In dat geval rust op de ouder die belast is met het ouderlijk gezag de verplichting om de ouder die niet belast is met het ouderlijk gezag op de hoogte te houden van gewichtige aangelegenheden die het kind betreffen, zo volgt uit artikel 1:377b Burgerlijk Wetboek. Indien echter problemen tussen beide ouders ontstaan ten aanzien van de communicatie kan dit ertoe leiden dat de ouder die met het ouderlijk gezag is belast geen of slechts gebrekkige informatie verstrekt aan de andere ouder.

Op de school rust een wettelijke verplichting dat beide ouders worden geïnformeerd over het functioneren van de kinderen. Indien sprake is van een gebrekkige of geheel ontbrekende communicatie tussen de gescheiden ouders is de school op grond van de wet verplicht om de niet met het ouderlijk gezag belaste ouder desgevraagd informatie te verschaffen over belangrijke feiten en omstandigheden die het kind of de opvoeding van het kind betreffen. Deze plicht vervalt alleen indien de informatie niet op dezelfde manier ook wordt verschaft aan de ouder die wel met het ouderlijk gezag is belast, of als het belang van het kind zich tegen het verschaffen van de informatie verzet. Dit volgt uit artikel 1:377c Burgerlijk Wetboek.

Dit protocol beschrijft de wijze waarop binnen de SKOZ en SIBZ invulling gegeven wordt aan die wettelijke verplichtingen. Specifiek voor pleegkinderen en pleegouders gelden er aanvullende verplichtingen. Ook deze zijn in dit protocol opgenomen. Meer gedetailleerde informatie over pleegkinderen is toegevoegd in een bijlage: *Informatievoorziening naar pleegouders en biologische ouders, febr 2017, Jolanda Aarssen.*

A. Definities gehanteerde termen

Ouders:

Wie zijn de ouders van een kind? Met de term ouders worden die personen bedoeld die volgens de wet de vader of moeder zijn. Meestal zijn dat de biologische vader en moeder, maar in die zin van de wet zijn dat niet altijd de ouders. De ouders van het kind zijn de moeder en vader zoals hierna omschreven: de moeder van het kind is de vrouw uit wie het kind is geboren. Of die het kind heeft geadopteerd. De vader is in ieder geval de man die met de moeder getrouwd was toen het kind geboren was; de man die het kind heeft erkend of geadopteerd; de man wiens vaderschap door de rechter is vastgesteld.

Ouderlijk gezag:

In Nederland staan alle minderjarigen (kinderen onder de 18 jaar) onder gezag. Onder gezag wordt verstaan ouderlijk gezag dan wel voogdij. Dit wordt geregeld in Boek 1 titel 14 BW. Ouderlijk gezag wordt door de ouders gezamenlijk of door één ouder uitgeoefend. Voogdij wordt door een ander dan een ouder uitgeoefend (art 245BW).

De wet gaat ervan uit dat het in het belang van het kind is dat beide ouders het gezamenlijk ouderlijk gezag hebben over het kind. Dat geldt zowel voor gehuwde als ongehuwde ouders. Bij scheiden of uit elkaar gaan blijft het gezamenlijk ouderlijk gezag bestaan, als de kinderen staan ingeschreven in het gezagsregister (zie bijlage 4 pagina 8). Alleen op basis van een rechterlijke uitspraak kan hiervan worden afgeweken. In het geval van pleegkinderen gelden andere afspraken. Bij pleegkinderen is er meestal sprake van een maatregel. Dit is een door de rechter opgelegde afspraak. Deze afspraak is bepalend voor wie de aanspreekpersonen vanuit de school zijn. Zie ook onder Pleegouders.

Het ouderlijk gezag omvat de plicht en het recht om het kind te verzorgen en op te voeden. Tevens geeft het verantwoordelijkheid over het lichamelijk en geestelijk welzijn van het kind. Het ouderlijk gezag omvat ook de plicht om de band van het kind met de andere ouder te bevorderen (sinds 2009).

Ouders hebben automatisch het ouderlijk gezag over kinderen die geboren zijn tijdens huwelijk of geregistreerd partnerschap (wet 2001). In alle andere gevallen heeft de moeder het eenhoofdig ouderlijk gezag. Vaders die samenwonen en het kind bij de burgerlijke stand erkennen krijgen niet automatisch het ouderlijk gezag. Dat moet apart worden aangevraagd via een formulier dat door beide ouders ondertekend bij de rechtbank moet worden ingediend. Het ouderlijk gezag loopt door tot de leeftijd van 18 jaar als de kinderen juridisch meerderjarig worden.

Pleegouders:

Dit zijn mensen die door een Voorziening van Pleegzorg officieel benoemd zijn tot pleegouder, zij zijn geen bekenden van de biologische ouders van het pleegkind en hebben vaak een andere achtergrond met andere normen en waarden. Zij zijn uitgebreid gescreend door pleegzorgmedewerkers, de Raad van de Kinderbescherming en een VOG) en hebben een training gevolgd en over meerdere onderwerpen scholing gehad (omgaan met loyaliteit, hechtingsproblematiek, misbruikte kinderen, verstoorde groei emotioneel, cognitief en fysiek, ed). Zij krijgen begeleiding van een pleegzorgbegeleider van de Voorziening van Pleegzorg.

Gezinsvoogd:

Er wordt een gezinsvoogd aangesteld op het moment dat een kind onder toezicht gesteld wordt. De biologische ouders hebben dan nog het gezag, maar mogen geen besluiten nemen zonder toestemming van de gezinsvoogd. Bijvoorbeeld: de biologische ouders hebben niet het recht om naar school komen en te zeggen dat zij hun kind meenemen omdat ze het niet eens zijn met de plaatsing op deze school. Een gezinsvoogd is iemand die werkt bij een jeugdzorginstantie, meestal SAVE (voorheen Bureau Jeugdzorg) of bijv. Het Leger des Heils. Zij zijn medewerker van een officiële instantie en vertegenwoordigen het gezin van herkomst van het kind. (= het biologische gezin) Ook een onder toezichtstelling (OTS) wordt door de rechtbank uitgesproken, en kan ook alleen door een besluit van de kinderrechter veranderen (= OTS kan opgeheven worden, of omgezet worden in een voogdijmaatregel)

Voogd:

Deze wordt door de rechtbank benoemd, op het moment dat de ouders uit de ouderlijke macht worden gezet door een besluit van de kinderrechters (gebeurt in de familiekamer met meerdere rechters aanwezig). De wet wil /eist dat een voogd een menselijk persoon is, dit kunnen de pleegouders zijn, of iemand uit het netwerk van het pleegkind.

Worden de pleegouders benoemd tot voogd, dan hebben zij dezelfde rechten en plichten als bijv. adoptieouders en biologische ouders; zij hebben beslissingsbevoegdheid wat er gebeurt op alle vlakken, bijv. medische handelingen, inschrijven op scholen enz. maar tevens zijn ze ook aansprakelijk voor het gedrag van het pleegkind. Maakt het pleegkind schulden, dan worden de pleegouders met voogdij hoofdelijk (= persoonlijk) aansprakelijk gesteld.

B. Informatieplicht ouders

Voor een juiste en zuivere toepassing van de regels en richtlijnen van dit protocol is het van belang dat ouders en pleegouders de school op de hoogte stellen indien er wijzigingen zijn met betrekking tot hun Burgerlijke Staat.

Indien als gevolg van een scheiding de situatie ontstaat dat één van beide ouders niet meer belast is met het ouderlijk gezag, dan is de betreffende ouder verplicht om afschriften van relevante officiële stukken waarin dit is vastgelegd, waaronder bepalingen ten aanzien van het ouderlijk gezag, bezoekrecht en dergelijke, te overhandigen aan de school. De betreffende stukken zullen in het leerlingendossier worden bewaard. Uiteraard zal hierbij uiterste zorgvuldigheid worden betracht. Mocht de betreffende ouder dit nalaten, dan zal de school niet gehouden kunnen worden aan een correcte uitvoering van het onderhavige protocol.

C. Informatieplicht school

Op de school rust een informatieplicht aan beide ouders die het ouderlijk gezag hebben. Onder informatie in deze wordt verstaan: alle relevante zaken betreffende de leerling en de schoolorganisatie zoals rapporten, nieuwsbrieven, voortgangsrapportages, de schoolgids en ouderavonden. Bij aanmelding van een pleegkind worden met de pleegouders afspraken gemaakt over wie er geïnformeerd dienen te worden. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd.

C1. Informatieverstrekking algemeen

Beide ouders mogen ook deelnemen aan werkgroepen en/of activiteiten. Indien door deelname van beide ouders problemen in het functioneren van de werkgroep en/of problemen in het functioneren van de kinderen ontstaan, zullen we de niet-verzorgende ouder verzoeken om de werkgroep te verlaten. Van een niet-verzorgende ouder is sprake bij de omstandigheden a), c) of d) zoals hieronder beschreven.

Er kan sprake zijn van de volgende omstandigheden:

- a) Indien beide ouders het ouderlijk gezag hebben en de leerling woont bij één van de ouders dan zal de informatie worden verstrekt aan de ouder bij wie de leerling in huis woont. Hierbij gaat de school ervan uit dat alle informatie welke door de school aan die ouder wordt verstrekt door die ouder aan de andere ouder wordt doorgegeven. Indien dit niet het geval is, dient de ouder die de informatie niet ontvangt op eigen initiatief contact op te nemen met de schoolleiding en zijn verzoek tot informatie schriftelijk kenbaar te maken.

De schoolleiding maakt vervolgens met de betreffende ouder afspraken ten aanzien van de informatievoorziening. Onder informatie in deze wordt verstaan: alle relevante informatie m.b.t. het kind en de schoolorganisatie, zoals onder meer rapportgegevens, inschrijvingen voortgezet onderwijs, verzuim, tienminutengesprekken.

- b) Indien er sprake is van co-ouderschap = gezag (de ouders delen de dagelijkse verzorging en de opvoeding van de kinderen én de kinderen wonen een deel van de tijd bij de ene ouder en een deel van de tijd bij de andere ouder) wordt alle informatie verstrekt aan de ouder wiens adresgegevens ten behoeve van de registratie van de leerling zijn gemeld. De school heeft een actieve informatieplicht naar beide ouders en zal met beide ouders afspraken omtrent de informatie over hun kinderen.

Onder informatie in deze wordt verstaan: alle relevante informatie m.b.t. het kind en de schoolorganisatie, zoals onder meer rapportgegevens, inschrijvingen voortgezet onderwijs, verzuim, tienminutengesprekken.

- c) Indien er sprake is van éénhoofdig gezag (één van de ouders het ouderlijk gezag heeft en de andere ouder is uit de ouderlijke macht gezet) zal, de school slechts de ouder die met het ouderlijk gezag is belast informeren. Op grond van de wet is de school echter verplicht om ook de ouder die niet belast is met de ouderlijke macht desgevraagd te informeren, tenzij de informatie (over cognitieve en sociaal emotionele ontwikkeling) niet op dezelfde manier ook wordt verschaft aan de ouder die wel met het ouderlijk gezag is belast, of als het belang van het kind zich tegen het verschaffen van de informatie verzet. Voorts is de school hiertoe niet verplicht indien dit blijkt uit enig rechtelijk vonnis. De betreffende ouder zal zijn/haar wensen schriftelijk kenbaar moeten maken bij de schoolleiding.

- d) Indien sprake is van de situatie dat een ouder een nieuwe relatie aangaat, dan zal de school alleen met schriftelijke toestemming van de met het gezag belaste ouder of op grond van een rechterlijk vonnis, informatie verschaffen aan de nieuwe partner van de ouder. Dat geldt ook voor de aanwezigheid bij bijvoorbeeld rapport- of voortgangsgesprekken.

- e) In geval van onder toezicht stelling of voogdij wordt het ouderlijk gezag middels een rechterlijk vonnis beperkt en wordt in overleg met de toegewezen (gezins)voogd afspraken gemaakt over de informatieverstrekking. Dit kan ook betekenen dat er pleegouders zijn toegewezen. Zij zijn dan voor school de eerste aanspreekpersoon.

C2. Gesprekken met gescheiden ouders

Beide ouders worden over de vorderingen van hun kind(eren) tegelijkertijd geïnformeerd door de groepsleerkracht. Uitnodiging gebeurt via de verzorgende ouder. (indien beide ouders gezag hebben over

hun kind(eren) zullen zij beide een uitnodiging ontvangen). Als dit niet mogelijk is ontvangt de niet-verzorgende ouder een aparte uitnodiging van de desbetreffende leerkracht (telefonisch of schriftelijk). Wij stimuleren zoveel mogelijk het gezamenlijk gesprek.

Niet-verzorgende ouders kunnen ervoor kiezen om een gekopieerd leerling rapport toegezonden te krijgen. Externe zorginstanties verzorgen zelf de wijze van informatieverstrekking aan beide ouders.

C3. Administratieve handelingen

Om hetgeen hierboven beschreven staat uit te voeren, moeten ouders (zonder gezag) die dit aangaan, schriftelijk kenbaar maken bij de schoolleiding, welke wensen zij hebben.

Als ouders apart geïnformeerd moeten worden, dan verzorgt de administratief medewerker de post voor de niet-verzorgende ouder.

Als pleegouders geïnformeerd moeten worden is het van belang dat de persoonsgegevens correct in het schooladministratiesysteem zijn verwerkt en dat ook andere geledingen binnen de school, bv. MR en OR dit correct gebruiken, zo nodig na overleg met de directie. Leidend hierin zijn de afspraken die met de pleegouders zijn gemaakt.

C4. Achternaam van het kind

Op officiële stukken, onder andere het rapport, wordt de officiële achternaam van het kind gebruikt. De school conformeert zich dus aan de wet inzake naamswijziging.

De school kan wensen van moeder en kind om op het rapport de achternaam van de moeder te gebruiken niet honoreren, zolang de rechter hierover nog geen uitspraak heeft gedaan.

C5. Onderlinge problemen tussen ouders

De school is primair gericht op onderwijs, waarbij onder meer veiligheid en rust van het kind gewaarborgd dienen te worden. Om die reden is het niet toegestaan dat ouders hun onderlinge relationele problemen op school of via school beslechten

C6. Onpartijdigheid

De school heeft primair het belang van het kind voor ogen en is onpartijdig ten aanzien van problematiek die met de scheiding van de ouders te maken heeft. De school hoeft soms geen informatie te verstrekken als zij daardoor haar neutraliteit verliest. Bijvoorbeeld wanneer een ouder vraagt of er een verschil is in de leerprestaties van de kinderen in de weken dat ze bij de vader en de weken dat ze bij de moeder zijn. Informatie over het kind zal niet aan anderen dan aan ouders (volgens artikel 1:377c van het Burgerlijk Wetboek) worden verstrekt. Uitzonderingen op die regel gelden onder andere voor instanties als Veilig Thuis en JGZ

Het welzijn van het kind staat voor school altijd voorop. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin ouders botsen met wat de school in het belang van het kind acht. Voorbeeld: Als een kind op school aangeeft bang te zijn voor de ouder, mag een school terughoudend zijn in het verstrekken van informatie. De school moet dan wel kunnen aantonen dat het kind bang is en de meldcode volgen, althans dat het dit aangegeven heeft. In die gevallen zal de schoolleiding in overleg met de intern begeleiders en/of contactpersonen ongewenste omgangsvormen, proberen om dat probleem op te lossen. Daarbij kan ook het advies van het Zorgadviesteam (ZAT) en/of Veilig Thuis worden gevraagd. Dit zal doorgaans in eerste instantie anoniem gebeuren, tenzij ouders schriftelijk toestemming hebben gegeven. De school zal alles doen om te voorkomen dat zij in een conflict tussen de ouders betrokken wordt.

Bijlagen:

1. Informatievoorziening naar pleegouders en biologische ouders, febr 2017, Jolanda Aarssen
2. Voorbeelden en tips klachtencommissie
3. Rapportage omgangsregeling tussen ouders na scheiding
4. Wegwijzer gescheiden ouders van Verus
5. Stroomdiagram informatieverstrekking gescheiden ouders

Vaststelling van "Protocol informatieplicht - ouders, gescheiden ouders en pleegouders"

Deze regeling treedt in werking per oktober 2022.

Namens het bevoegd gezag van de Stichting Katholiek Onderwijs Zeewolde:

Zeewolde, oktober 2022

Dhr. RM Hijne
Algemeen directeur

Instemmingsverklaring MR:

i.o.m.
Voorzitter: mw. N. de Boer (SKOZ)

Namens het bevoegd gezag van de Stichting Interconfessioneel Basisonderwijs Zeewolde:
Zeewolde, oktober 2022

Dhr. RM Hijne
Algemeen directeur

Instemmingsverklaring MR:

Voorzitter: mw. W. Veltmeijer (SIBZ)

